

BEKÖSZÖNTŐ

A SIKLÓSI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TÁJÉKOZTATÓJA

„Zarándok, mint az őseim”

A címben szereplő idézet a 39. zsoltárból származik és a választott nép tagjait zarándok voltokra figyelmeztette. Ez tulajdonképpen azt jelenti: Emlékezz a gyökereidre, és ne téveszd szem elől az igazi célokat. Te ebben a földi életben „homo viator”, úton lévő ember vagy.

Emberi életünk egyik alapvető tapasztalata, hogy szüntelenül úton vagyunk. A hívő ember életében is megjelenik ez az élmény. Az élet zarándokút. A zarándok vándorok úton vannak egy bizonyos hely felé, valahova el kell jutniuk. Ezt nevezük mennyországnak, ahol majd meglátjuk Istent úgy, amilyen, és ez a megtapasztalás lesz tökéletes és véget nem érő boldogságunk oka. Erre teremtettünk.

A konkrét zarándoklatok is segítenek bennünket abban, hogy tudatosítsuk életünk zarándok jellegét. De nyilvánvaló, hogy zarándokhelyek felkeresésének vannak még más jellegzetességei is.

A vallásos emberek azért vállalkoznak a zarándoklatra, mert hisznek abban, hogy az Isten létét és közelségét a szent helyen jobban meg lehet tapasztalni. A IV. században kezdődik meg a Jézus életével kapcsolatos helyek meglátogatása. Később a Palesztinán kívüli zarándoklatok cél-

pontjai lettek azok a helyek, ahová Krisztus ereklyéit elvitték, vagy ahol a vértanúk és szentek sírjai voltak. Később sok olyan zarándokhely alakult ki, ahol Szűz Máriának vagy egy szentnek csodatevő képe, szobra volt. Rómát is szívesen felkeresték az zarándokok, hogy Péter és Pál apostol ereklyéit lássák és tiszteljék, illetve kifejezzék a „Péter székéhez” való ragaszkodásukat.

A zarándoklatok lelkiése és teológiája a VI-VII. században megváltozott. A változás oka az új bűnbánati fegyelem, amely a penitenciatartás korábbi módjai mellé felvette a zarándoklást, és ezzel megváltoztatta a zarándoklatok jellegét. A zarándokok most már nemcsak az említett célok miatt keltek útra, hanem azért, hogy vezekeljenek bűneik miatt. A zarándoklatokat elégtételként a súlyosabb bűnök jóvátételére rótták ki. Később, a IX. századtól kezdve a penitencia részévé vált a zarándoklás céljának kijelölése is, ami legtöbbször Róma, Szentföld és Santiago de Compostela volt. A zarándoklat vezeklő jellegét nemcsak az úttal járó fáradság és törődés elfogadása, hanem a zarándokhelyeken végzett gyónás és aszketikus gyakorlatok sorozata adta.

A zarándoklat egyben a lelki megújulás egyik eszköze is. A za-

rándoklaton a résztvevők Isten szavának hallgatása, a több és buzgóbb egyéni és közösségi imádság, a szentségek és a liturgiában való részvétel, és az egyház közösségének megtapasztalása által megerősödnek és megújulnak a hitben. A zarándok magával hozza a szent hely lelkületét, a zarándoklat élményeit. Lélekben megtisztulva, bűneitől megszabadulva tér haza, jobb akar lenni, és jobbá szeretne tenni másokat. Élő hirdetője az evangéliumnak, mert a zarándokút lelki telítettsége erre készíti őt. Az igazi zarándoklat nemcsak azoknak gazdagodás, akik azon részt vesznek, hanem azoknak is, akik közül a zarándok kiszakadt, akik őt lélekben kísérik és visszavárják.

Az utóbbi időben megnövekedett a zarándoklatok száma. Nagy lehetőség ez, hiszen a zarándoklat a megszokott mindennapi étellel való szakítás jelképe és valósága, hiszen a zarándok átmenetileg „meghal” a mellékes dolgoknak, és elindul a lényeg felé vezető úton. A hívek közösségében megtapasztalhatja Isten létét és jelenlétét. A zarándoklat az imádság iskolája, alkalom az Isten szavának meghallására, lehetőség az elmélyedésre és a lelkigyakorlatra.

2009. május 23-án mindezt átélhetjük az egyházmegye Pécsről Gyűdre vezető millenniumi gyalogos zarándoklatán.

II. József idején

Gróf Eszterházy Pál Lászlót (1780–1799) Mária Terézia 1780-ban nevezte ki pécsi püspökké. Ugyancsak ebben az évben került trónra II. József, kinek rendeletei egyház- és vallásellenesek voltak. Feloszlatta a szerzetesrendeket, átalakította az egyházmegyéek beosztását, bezáratta az egyházmegyei szemináriumokat. Korlátozta a napi vallásgyakorlat rendjét is, ezért reformjait mindenütt ellen-szenvvel fogadták az emberek.

A „kalapos király”-ként is emlegetett uralkodó szabályozta az istentiszteletek, körmenetek rendjét, valamint betiltotta a búcsújárásokat. A kegyhelyeken található fogadalmi arany- és ezüsttárgyakat lefoglaltatta. A máriagyűdi kegyhelyet gondozó ferences atyák viszont megelőzték a lefoglalókat, s a kegytemplomban található fogadalmi tárgyakat beolvasztották és belőle készítették el a kegy-szobor ma is látható aranszegélyes ezüstpalástját.

Mindezek ellenére ez az időszak a vallási élet látványos fejlődésének időszaka volt, amelyet új plébániák, lelkésziségek felállítása, új templomok építése jelez.

A reformkor és szabadságharc

II. József halála után visszaállították a szerzetesrendeket. Ekkor telepedett le Pécssett az Irgalmas rend és a ciszterciek, s visszaköltöztek a ferencesek is. Király József püspök idején megtörtént a székesegyház átépítése Pollack Mihály tervei alapján.

Ezer esztendő's a Pécsi Egyházmegye 1009–2009

Az irgalmas rendi szerzetesek a volt kapucinus kolostorban telepedtek le, használatba vették a templomot, majd a kolostor egy részéből kórházat alakítottak ki.

Király püspök részt vett a pozsonyi nemzeti zsinaton, alapítványt tett a mohácsi csata évfordulójának méltó megünneplésére és komoly összeggel támogatta a pécsi tűzvész áldozatait. Hálából a város főutcáját róla nevezték el.

Király püspök halála után Szepesy Ignácot, a korábbi erdélyi püspököt nevezte ki Ferenc király a pécsi püspöki székre. Pécsre érkezve, nagy energiával látott hozzá a püspökség vezetéséhez. Kinevezése utáni évben személyesen látogatta végig az egyházmegyéjét. Még horvátul is megtanult, hogy híveihez saját anyanyelvükön szólhasson. Látogatása során megismerte a papság rossz anyagi helyzetét, ezért utasította a plébánosokat, hogy a káplánok fizetését rendezzék.

Egyik legjelentősebb vállalkozása az új magyar nyelvű Biblia kiadása volt. Szepesy papjainak segítségével 1831-ben megkezdte a Szentírás újrafordítását. Megfeszített tempóban dolgoztak, melynek eredményeként három év múlva megjelentette az első kötetet, majd 1836-ban a befejező hatodikot is saját költségén. Támogatta az oktatás ügyét is. Több falusi iskolát létesített saját költségén, a volt pá-

los kolostor épületében pedig bölcséleti és jogi fakultást alapított, ez lett a híres pécsi Joglíceum. Új épületet emeltetett a Klimó könyvtárnak, s püspöki nyomdát is alapított.

1838-ban Scitovszky János követte a püspöki székre, aki-nek nehéz dolga volt, hiszen elődjét nagyra becsülték, szerették, igyekezett elnyerni a hívek bizalmát. Támogatta az óvodák, népiskolák alapítását, Pécsre telepítette a leányneveléssel foglalkozó Miasszonyunkról nevezett apácarendet. Ő érte el a Szentszéknél Mór püspök nyilvános tiszteletének engedélyezését. Az 1848-as forradalom ki-robbanása után a békés megoldások híve volt, nem támogatta a fegyveres harcot, ám a szabadságharc leverése után közbenjárt az elítéltek ügyében. Pécsről az esztergomi érseki székre távozott.

Folytatjuk.

A Szentatya imaszándéka

2009. május hónapra

Általános: Hogy a világiak és a keresztény közösségek felelős előmozdítói legyenek a papi és szerzetesi hivatásoknak.

Missziós: Hogy az újabb alapítású katolikus egyházak, az Úr iránt a hit ajándékáért érzett hálából legyenek készek az Egyház egyetemes küldetésében való részesedésre, felajánlván készségüket arra, hogy az egész világban hirdessék az evangéliumot.

Májusi litánia

A XII. században találjuk az első nyomait a Boldogságos Szűzhez intézett litániának. A XIII-XVI. századig számos, elég terjedelmes Mária-litánia keletkezett, melyekből a XVI. században kialakult a lorettói litánia, melyet 1558-ban Canisius Szent Péter Lorettóban hallott énekelni, s azután fölvetett kis imádságos könyvébe.

A régi időkben vasár- és ünnepnapi délutánjain litániákat tartottunk templomainkban. Ez az ájtatosság egy litánia, egykét egyházi himnusz elénekléséből és a Szentséggel adott áldásból állt. Ezek a litániák nálunk szinte mindig a Boldogságos Szűz tiszteletére voltak szentelve. Csak az úgynevezett „máriás évszázadban” (1854–1954) alakult ki az a szokás, hogy a május hónapot különleges módon is a Szűzanyának szenteljük, mégpedig a Lorettói litánia napenkénti végzése által. A „legszébb hónapban” sajátos hangulata van a májusi litániáknak. A litánia éneklése által köszöntjük Máriát, de közben önmagunkat is jobban megértjük, sőt remélhetőleg mi magunk is több és jobb emberré leszünk.

Ha Máriára tekintünk, akkor már nem csupán „szerencsétlen” és törekeny lénynek látjuk az embert a „semmi két szakadéka” között. Nem csak úgy látjuk magunkat, mint aggodalom és nyomorúság kínozta teremtményt, hiszen Máriáról éneklünk, s őt áldottnak és boldognak magasztaljuk, és ezzel végső soron saját magunkról is mondunk valamit. Ha májusi ájtatosságot tartunk, segítségül hívjuk a természetet, hogy di-

csérjük az embert mint Isten képmását, hogy elmondjuk róla: meg van váltva, és az embert teremtő és üdvözíteni akaró Isten saját életében akarja őt részesíteni. Máriát köszöntve az ember keresztény elgondolását ünnepljük és hirdetjük. Mária nemcsak anya, nemcsak közbenjáró, hanem mintakép is számunkra.

Ha a májusi ájtatosságra jövünk össze, akkor azt is megtapasztaljuk, és egyre jobban megértjük: összetartozunk! Mindnyájan együtt hordozzuk a terhet és a boldogságot, a veszélyt és az üdvösséget. És éppen ezért jövünk össze litániát énekelni. Egy imádkozó, éneklő, Isten szavát hallgató közösség nemcsak egyes, magukban álló embereknek az összejövetele, akiket az üdvösségért való aggodás viszel a templomba. Nem arról van szó, hogy a templomban együtt imádkozunk, utána pedig megint csak egyedül és csak sa-

Csíksomlyói Szűzanya

ját magunknak akarjuk megszerezni az üdvösséget. Szent közösség vagyunk, amely a Boldogságos Szűz Mária kiválóságát dicsőítve Istent dicséri, mert éppen az üdvösség művében ettől a Szűztől, a Megváltó anyjától is függ. Szent közösség vagyunk, amely valóban összetartozik, és ezért is gyülekezik össze, hogy a közösségben jobban megtapasztalja Jézus Krisztus kegyelmét, akit Isten Mária engedelmességének erejében az ő testéből ajándékozott nekünk.

A magányos ember elhagyatottságából hív bennünket az egyház liturgiája Isten szeretetének és kegyelmének közösségébe. Nyilvánvaló, hogy a közös imádságnak vannak következményei. Nem imádkozhatunk itt közösen, ha a hétköznapi életben, a templomon kívül nem élünk szeretetben és hűségben, összetartozásban és kölcsönös tehervállásban. A Mária-tiszteletnek tehát végső soron köze van a felebaráti szeretethez is. Mert Mária egész élete arról szól, hogy mindenki felelős testvére üdvösségéért, közbenjárhat és közben is kell járnia érte imával, áldozattal, segítséssel. Mivel ez igaz, ezért Mária nemcsak Urunknak Anyja, hanem a mi anyánk is. Ebben a hitben jövünk össze esténként templomainkba. Ebben a reményben akarjuk szívünk örömeiben ismét Máriát dicsérni ezekben a napokban. Ez a dicséret végső soron magának az örök Istennek a dicsőítése, aki közel jött hozzánk testté lett Igéjében, hiszen ez az Ige Szűz Máriától született.

ÚE

Naptár 2009. május hónapra

Május

3.	16:30	Rózsafüzértitok-csere, szentségimádás
6.	18:45	Bibliaóra
7.	6:00	Szentmise, 24 órás szentségimádás
	19:00	Katekumen csoport találkozója
8.	6:00	Oltáriszentség litánia, szentségeltétel
10.	8:30	Elsőáldozás
15.	16:00	Megnyitó - Kiállítás a siklói és gyűdi egyházközségek történelméből a siklói várban
20.	18:45	Bibliaóra
23.	8:00	Millenniumi gyalogos zárándoklat
29.	18:45	Taizéi imaóra
30.	15:00	Szeretletláng imaóra

Június

1.	9:00	Pünkösdhétfő
Gyalogos zárándoklat Máriagyűdre
3.	18:45	Bibliaóra
4.	6:00	Szentmise, 24 órás szentségimádás
	19:00	Katekumen csoport találkozója
5.	6:00	Jézus Szíve litánia, szentségeltétel
6.		EGYHÁZKÖZSÉGI NAP
	16:00	Seniorok szentmiséje
7.	8:30	Szenháromság főünnep, templomunk búcsúja, egész napos szentségimádás
	17:30	Rózsafüzértitok-csere

Pál-forduló

14. Pafosz az egyik hely, ahol Pált megbotozták. Mi őrizi itt Pál megbotozásának helyét?

15. Pált – saját bevallása szerint – hányszor botozták meg?

16. Pál a pizidiai Antiochiában nagy történeti beszédet tart, melyben idéz egy zsoltárból. Melyik ez a zsoltár?

17. Ugyanennek a beszédnek figyelmeztetése egy prófétától való, amikor a babiloniakról jöven-

dölt. Ki ez a próféta?

18. Pál Lisztrában meggyógyított egy embert. Milyen betegségből? Hol találunk az ApCsel-ben hasonló gyógyítást és az kinek a nevéhez fűződik?

19. Pál és Barnabás a megalapított helyi közösségek élére vezetőket állított. Hogy nevezték el ezeket? Hogyan adták át nekik a hatalmat?

Hittanversenyek

Április 23-án rendezték a paksi Balogh Antal Katolikus Iskolában a **katolikus iskolák részére** az egyházmegyei hittanversenyt. A megmérettetésen a 11 induló közül a siklói katolikus iskola csapata 3. helyezést ért el. A csapat tagjai: Ferkócza Marietta, Kovács István, Hesz Alexandra és Sáfrány Viktória. Felkészítő tanáruk: Batki Ottó.

Április 25-én a **nem egyházi iskolákban tanulók részére** volt egyházmegyei hittanverseny Pécssett. A 7-8. osztályos korcsoportban Rachler Petra 3., Szűcs Mónika 4., Szénás-Máthé Anna pedig 5. helyezést ért el. Az 5-6. osztályosok közt Nagy Lilla a 3. helyen, Horváth Virág pedig az első tíz között végzett. A 3. osztályosoknál a több mint harminc induló közül az első öt helyet a mi hittanosaink hozták el. Reisz Petra 1., Riczu Dániel 2., Józsa Alex 3., Hammer Anett 4. és Kincses Krisztina 5. helyen végzett. Felkészítő tanáruk: Kelbertné Szikora Beáta.

A gyerekek és felkészítőik munkáját köszönjük! Az eredményekhez gratulálunk!

Röviden

Az eső ellenére március 29-én több mint százan együtt imádkoztunk az adventi keresztnél hazánk sorsának jobbrafordulásáért.

Április végén zárándokok indultak útnak Budapestről Csíksomlyóra. A 920 kilométeres utat 40 nap alatt teszik meg gyalog, melynek végén részt vesznek a pünkösdi búcsún. Kialakítás alatt áll egy Mariazelltől Csíksomlyóig tartó, 1400 kilométer hosszú Mária zárándokút, mely hozzájárulhat ahhoz, hogy Közép-Európa népei, akik egyaránt tisztelik Máriát, szeretben és együttműködésben éljenek.

A Siklói Római Katolikus Egyházközség kiadványa.
Kereskedelmi forgalomba nem kerül.
Felelős szerkesztő: Szép Attila plébános